

دارست بگوییم

دانشجویان داروسازی از طرف انجمن داروسازان دعوت شده بودند. مراسم در هتل اوین تهران به صرف شام بود و در آن مراسم بود که متوجه شدم پنجم شهریور ماه سالگرد تولد دانشمند و داروساز ایرانی، حضرت محمدبن زکریای رازی است که روز داروسازی ایران نامگذاری شده است.

این مساله نشان می‌داد که روز داروسازی ایران که پنجم شهریور ماه هر سال است، از سال‌ها پیش بنیان‌گذاری شده، و همه ساله این روز جشن گرفته می‌شود. البته، با توجه به موقعیت داروسازی در

محمدبن زکریای رازی، دانشمند بزرگ ایرانی برای اکثر ایرانیان شناخته شده است و برای داروسازان شناخته شده‌تر. این دانشمند و داروساز ایرانی که کاشف الکل و اسیدسولفوریک نیز هست فخر ایران، ایرانیان و به‌خصوص داروسازان است. از این مختصر که بگذریم، حدود اواخر مرداد ماه سال ۱۳۵۰ بود و بنده سال اول داروسازی دانشگاه تهران را گذرانده بودم که دعوت‌نامه‌ای برای جشن روز پنجم شهریور همان سال به دستم رسید. البته، این دعوت‌نامه عام بود و تمام

ایران قبل از انقلاب که بیشتر وابسته به داروهای وارداتی بود و تولید دارو در ایران محدود به چند شرکت داخلی و تعداد بیشتری کارخانه داروسازی که داروهای معمولی را تحت لیسانس کارخانه مادر می‌ساختند، می‌شد، چندان مطلوب نبود. البته داروسازی به مفهوم ساخت داروهای ترکیبی مساله رایج و مرسوم در تمام داروخانه‌های کشور بود و داروسازان که عمدتاً در داروخانه مشغول کار بودند به مفهوم واقعی کلمه به داروسازی در داروخانه مشغول بودند. برخلاف امروز هم که معمولاً داروهای ترکیبی تشکیل‌دهنده نسخ متخصصان پوست است، در اغلب نسخه‌های اطباء، داروهای ترکیبی وجود داشت. این داروهای ترکیبی هم در آن سال‌ها مختص داروهای موضعی نبود، بلکه به کرات داروهای خوراکی ساخت داروخانه نیز در نسخ پزشکان موجود بود. این را هم اضافه کنم که در پنجم شهریور سال ۱۳۵۷، یک قطعه تمبر یادگاری به ارزش ۵ ریال از طرف پست ایران منتشر شد که مشخصات آن عبارت بود از:

۱- سمت راست تمبر جمله: «بزرگداشت زکریای رازی درج شده بود.»

۲- سمت چپ تمبر جمله: «روز داروسازی ایران» نوشته شده بود و در زیر آن، عکس زکریای رازی وجود داشت.

۳- زیر جمله «بزرگداشت زکریای رازی» نیز آرم جامعه داروسازان ایران چاپ شده بود (در آن زمان جامعه داروسازان بود و هنوز نام آن به انجمن تبدیل نشده بود).

این مشخصات، به همراه نقش چاپ تمبر برای بزرگداشت سال‌روز تولد محمدبن زکریای رازی و روز داروسازی ایران نشان‌دهنده ارزش داروساز و

داروسازی در ایران آن زمان بود.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و پیاده شدن طرح ژنریک، داروسازی حرکت رو به جلوی خود را آغاز نمود، و قدم‌های اولیه برای اعتلای داروسازی و ساخت دارو در ایران را با استحکام وصف‌ناپذیری برداشت. گام‌های استوار صنعت داروسازی به همت داروسازان این مرزوبوم ادامه داشت، و کماکان ادامه دارد، تا جایی که به حق می‌توان گفت صنعت داروسازی از پیشرفته‌ترین صنایع امروز ایران است.

این را هم اضافه کنم که داروسازان، همگام با دیگر اقشار این مرزوبوم در سال‌های جنگ تحمیلی نیز از هیچ کوشش و فداکاری برای سربلندی ایران دریغ نکردند.

در سال ۱۳۷۷، از طرف سازمان نظام پزشکی اول شهریور که سال‌روز تولد دانشمند ایرانی حکیم ابوعلی سینا می‌باشد، به‌عنوان روز پزشک اعلام گردید و از آن سال تا به امروز، اول شهریور به‌عنوان روز پزشک گرامی داشته می‌شود. ذکر این نکته لازم است که روز پزشک به معنای عام کلمه است و تمام اقشار جامعه پزشکی را دربرمی‌گیرد. یعنی به‌واقع روز پزشک، روز تمامی پزشکان، دندانپزشکان، داروسازان، متخصصان علوم آزمایشگاهی و ... بوده، و در یک کلمه، کلیه

اعضای سازمان نظام پزشکی را دربر می‌گیرد. بنابراین، از آن زمان که اول شهریور ماه، به‌نام روز پزشک نام‌گذاری شد، روز پنجم شهریور ماه به غلط روز داروساز نامیده می‌شود که اشتباهی واضح و آشکار است. البته، این اشتباه از سوی کسانی صورت می‌گیرد که آشنایی کمتری با تاریخ دارند. همان‌گونه که قبلاً هم متذکر شدم، پنجم شهریور روز داروسازی ایران است و نه روز داروساز. زیرا روز داروساز به همراه دیگر اقشار جامعه پزشکی همان روز اول شهریور است که به‌نام روز پزشک به معنای عام کلمه نام‌گذاری شده است.

در خاتمه، یک بار دیگر به کلیه همکاران گروه پزشکی، به‌ویژه داروسازان گرامی این نکته را یادآوری می‌کنم که روز پنجم شهریور، روز داروسازی ایران است که در تمامی تقویم‌ها نیز به‌همین نام آورده شده است. بنابراین، بیاییم تا یک بار برای همیشه به‌خاطر داشته باشیم که پنجم شهریور ماه هر سال را به نام روز داروسازی ایران به یکدیگر تبریک بگوییم و در حقیقت برای همیشه، پنجم شهریور ماه را به‌درستی «روز داروسازی ایران» بگوییم و به همه اقشار جامعه پزشکی نیز این درست گفتن را یادآوری و گوشزد کنیم.

دکتر فریدون سیامک نژاد